

Hvordan kan indretningsløsninger bidrage til en meningsfuld hverdag for mennesker med demens?

Temadag om demensvenlig indretning
Torsdag d. 14. december 2023 kl. 9.00-14.45
Syddansk Universitet, Campus Odense

I samarbejde med Syddansk Universitet afholder Assens Kommune en temadag om demensvenlig indretning. Temadagen præsenterer indsigter fra to indretningsprojekter i Assens Kommune, der har til formål at øge demensvenligheden gennem simple, skalerbare løsninger, som kan fungere som inspiration for andre. Samtidig inviterer den til en generel samtale om samspillet mellem demens, design og social inklusion. Man kan høre oplæg fra:

- Henrik Lübker, direktør, Design denmark
- Ole B. Jensen, professor, Institut for Arkitektur og Medieteknologi, Aalborg Universitet
- Pernille Tanggaard Andersen, professor og viceinstituttleder, Institut for Sundhedstjenesteforskning, Syddansk Universitet
- Lene Stubgaard, leder, Flemløse plejehjem og daghjem
- Gitte Rasmussen, professor, Institut for Kultur- og Sprogvidenskaber, Syddansk Universitet
- Martin Alstrup, halinspektør, Aarup Fritidscenter
- Britt Rasmussen, innovationskonsulent, Syddansk Sundhedsinnovation
- Bjørg Dapper-Skaaning, specialkonsulent, Sundhedsstyrelsen

Læs hele programmet nedenfor.

Temadagen henvender sig bredt til fagprofessionelle, som har interesse for indretningens betydning for inklusion af mennesker med kognitive svækkelser og opbygningen af rummelige samfund. Den markerer afslutningen på et projekt om demensvenlig indretning, der er blevet til i et samarbejde mellem Assens Kommune, Syddansk Universitet, Design denmark og Beredskab Fyn, og som er finansieret af Social- og Boligstyrelsens pulje til demensvenlige tiltag.

Lokale: Oplyses efter tilmeldingsfristen.

Pris: Det er gratis at deltage, men tilmelding er nødvendig af hensyn til forplejning.

Tilmelding: Senest torsdag d. 30. november 2023 via dette link:

<https://www.survey-xact.dk/LinkCollector?key=PNRZR61LUK12>

Kontakt projektmedarbejder Henrik Ladegaard Johannesen på telefon 24 60 79 39 eller e-mail heljo@assens.dk, hvis I har spørgsmål til temadagen.

Program

09.00-09.15 Velkomst

09.15-10.45 Perspektiver på demens, design og samfund

09.15-09.45 En designetik for fremtidens fællesskaber?

Henrik Lübker, ph.d., direktør, Design Denmark

I mange år har vi anvendt design og designprocesser som en metodisk tilgang til at løse problemer og ramme behov. Men i løsningsiveren kommer designmetoderne ofte til at fremme et individ- og forbrugorienteret samfundsbillede, uden blik for designgrebenes implicite etiske dimensioner og designerens etiske ansvar. Det er et problem. For det er igennem design, vi møder og griber verden. Og hvis vi ønsker at bygge et samfund med omsorg for hinanden og naturen, er vi også nødt til at have en designetik, der fremmer relationer og meningsfuldhed.

09.45-10.15 Ekskluderende Design – når design ikke bare ”vil det gode”

Ole B. Jensen, professor, Institut for Arkitektur og Medieteknologi, Aalborg Universitet

I et samfund og en kultur, hvor design er et plusord, og hvor designeres arbejde er spændende, værdiskabende og innovationsfremmende, stiller dette oplæg skarpt på, når design ikke bare ”vil det gode”. Med udgangspunkt i eksempler på social eksklusion af gadesovende i byrummene via design interventioner stilles der skarpt på designetiske udfordringer og på de værdier, som altid ligger i design og arkitektur. I relation til lidt en bredere diskussion af eksklusion kommer oplægget også ind på relationen mellem eksklusion som noget bevidst og intentionelt versus eksklusion som noget ubevidst og ikke-intenderet. For at rammesætte sidstnævnte dimension introduceres ideen om ”utilsigtede konsekvenser af design” for at forstå designskabt eksklusion, som ikke er ”med vilje”.

10.15-10.45 Demens og hverdagsliv

Pernille Tanggaard Andersen, professor og viceinstituteder, Institut for Sundhedstjenesteforskning, Syddansk Universitet

Demensområdet udgør et felt, som mange mennesker bliver berørt af, både medborgere med demens, de pårørende og de pårørende til de nærmeste pårørende samt alle de fagprofessionelle, der arbejder indenfor området. Dette oplæg ser på hverdagslivet med demens både fra borgerens og de pårørendes perspektiv. Udgangspunktet for oplægget er, hvordan livet med demens rammesætter betingelser for det levede hverdagsliv; arbejds-, familie- og fritidsliv, og dels er forbundet til større diskussioner om f.eks. etik, demensvenlighed og velfærdsteknologi. Forskellige undersøgelser vil blive præsenteret undervejs.

10.45-11.00 Kaffepause

11.00-12.00 Projekt Flemløse: Demensvenlig indretning af et daghjem

11.00-11.15 Eden Alternative som motivation for at deltage i projektet

Lene Stubgaard, leder af Flemløse plejehjem og daghjem, Assens Kommune

Eden Alternative er en filosofi og strategi, som har til formål at ændre kulturen i plejeboligerne fra institutioner til hjem. Et hjem, hvor beboerne kan leve et liv, der er værd at leve uden de tre omsorgsplager: ensomhed, kedsomhed og hjælpeløshed. I Assens Kommune er alle kommunale plejehjem registreret som Eden-hjem, og der arbejdes efter Eden-principperne. Oplægget giver en introduktion til, hvad Eden-principperne indebærer, og hvordan de har motiveret deltagelsen i projektet.

11.15-12.00 Interaktion og demensvenlig indretning

Gitte Rasmussen, professor, Institut for Kultur- og Sprogvidenskaber, Syddansk Universitet

International forskning viser, hvordan meningsfulde aktiviteter skabes igennem interaktion. Den viser også, hvordan interaktion opstår i et naturligt sammenspil imellem mennesker og deres fysiske omgivelser. Såvel forskning som praksis inden for demensområdet peger imidlertid på, at personer med demens i højere grad har brug for stilladsering for at kunne deltage. Dette oplæg sætter fokus på Projekt Flemløse: Demensvenlig indretning af et daghjem. På baggrund af interaktionsforskning inden for demensområdet skitserer det, hvad udgangspunktet for en forandring af daghjemmet var, hvad visionen med forandringen var, og hvad der synes at være opnået med den.

12.00-13.00 **Frokost**

13.00-14.00 **Projekt Aarup: Demensvenlig indretning af en idrætshal**

13.00-13.15 **Motivation for at deltage i projektet**

Martin Alstrup, halinspektør, Aarup Fritidscenter

Aarup Fritidscenter er et knudepunkt for aktiviteter i lokalmiljøet, og det har således en mangfoldig brugergruppe. I oplægget fortæller halinspektør Martin Alstrup om deres motivation for at deltage i et projekt om demensvenlig indretning.

13.15-14.00 **Universal design i praksis**

Britt Rasmussen, innovationskonsulent, Syddansk Sundhedsinnovation

I dette oplæg fortælles der om, hvordan design kan bruges til at skabe ligeværdighed for mennesker i vores byggede miljøer, uanset fysiske og kognitive evner. Universal design er en tilgang til design, der sigter efter at designe til menneskelig forskellighed og social inklusion. Med udgangspunkt i Aarup Fritidscenter illustreres det, hvordan simple tiltag kan ændre muligheder og adgang for folk med funktionsvariationer.

14.00-14.30 **Den organisatoriske kontekst**

14.00-14.30 **Døgnflue eller Evergreen?**

Björg Dapper-Skaaning, specialkonsulent, Sundhedsstyrelsen

Demenshandleplanen 2025 understreger vigtigheden af, at man med en demenssygdom kan få så høj en livskvalitet som muligt. Demensvenlig indretning er med til at sikre denne livskvalitet. Men indretning er langt mere end ændring og fornyelse af fysiske omgivelser. Erfaringer viser, at for at sikre, at de nye tiltag virker efter hensigten, er det essentielt at have fokus på både faglig ledelse og i høj grad på implementering af de indførte tiltag. Baggrunden for en ændret indretning og andre nye tiltag vil oftest kræve en ny tilgang til den iboende kultur. For at kunne sikre dette er det nødvendigt med en struktur – en ramme – til kulturen og en faglig ledelse, som understøtter forandringerne. Implementeringen af nye tiltag er en indsats i sig selv. Oplægget vil have fokus på, hvordan vi kan sikre, en indsats bliver varig.

14.30-14.45 **Afslutning og tak for i dag**
